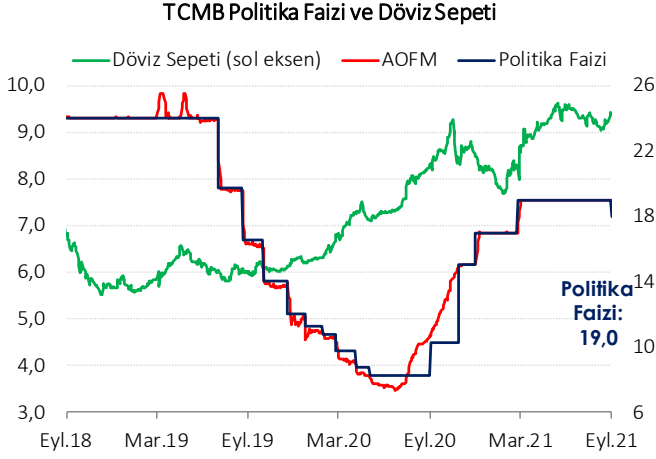

TCMB, Eylül toplantısında politika faizini yüzde 18,0 seviyesine indirdi.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) 23 Eylül'de gerçekleştirilen toplantıda, aynı zamanda politika faizi de olan haftalık repo faizinin yüzde 18,0 seviyesine indirilmesine karar verdi.

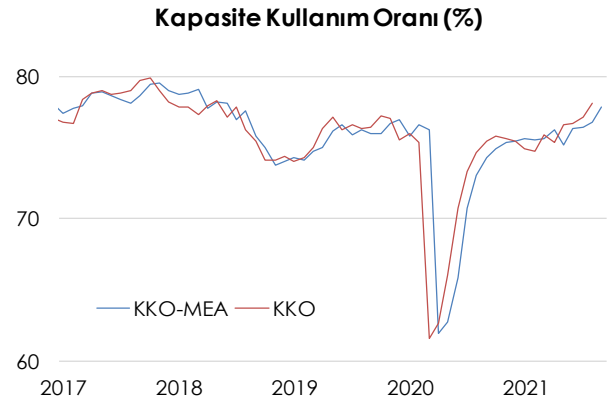
Karar metninde öne çıkan noktalar:

- Enflasyonda son dönemde gözlenen yükselişte; gıda ve ithalat fiyatlarındaki artışlar ile tedarik süreçlerindeki aksaklıklar gibi arz yönlü unsurlar, yönetilen/yönlendirilen fiyatlardaki artışlar ve açılmaya bağlı talep gelişmeleri etkili olmaktadır. Bu etkilerin arzı unsurlardan kaynaklı olduğu değerlendirilmektedir. Diğer taraftan, güçlü parasal sıkılaştırmanın krediler ve iç talep üzerindeki yavaşlatıcı etkileri devam etmektedir.
- Parasal duruşun sıklığı ticari kredilerde öngörülenin ötesinde daraltıcı etki yapmaya başlamıştır. Bunun yanında, bireysel kredilerin ılımlı seyre dönmesi için makroihtiyati politika çerçevesi güçlendirilmiştir.
- Kurul, para politikasının etkileyebildiği talep unsurları, çekirdek enflasyon gelişmeleri ve arz şoklarının yarattığı etkilerin ayrıştırılmasına yönelik analizleri değerlendirmiştir. Bu çerçevede para politikası duruşunda güncellemeye ihtiyaç bulunduğu değerlendirilmiştir ve politika faizinde indirim yapılmasına karar verilmiştir.
- TCMB, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda enflasyonda kalıcı düşüğe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli yüzde 5 hedefine ulaşıncaya kadar elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edecektir. Fiyatlar genel düzeyinde sağlanacak istikrar, ülke risk primlerindeki düşüş, ters para ikamesinin ve döviz rezervlerindeki artış eğiliminin sürmesi ve finansman maliyetlerinin kalıcı olarak gerilemesi yoluyla

makroekonomik istikrarı ve finansal istikrarı olumlu etkileyecektir.

Kapasite Kullanım Oranı aylık ve yıllık bazda yükseldi.

TCMB tarafından imalat sanayisinde faaliyet gösteren 1.765 iş yeri tarafından Eylül ayı İktisadi Yönelim Anketi'ne verilen yanıtların toplulaştırılması ile hesaplanan kapasite kullanım oranı (KKO), mevsimsel etkilerden arındırılmış verilerde, bir önceki aya göre 1 puan artarak yüzde 77,8 seviyesinde gerçekleşti. Arındırılmamış verilerde ise KKO geçtiğimiz yılın aynı ayına göre 1 puan artarak yüzde 78,1 oldu.

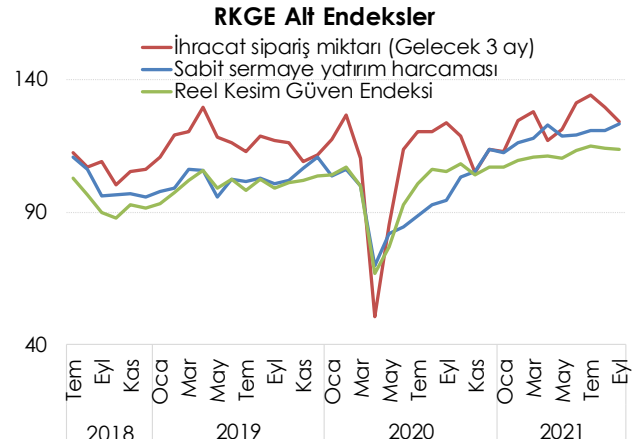

Alt sektörler incelendiğinde, dayanıklı tüketim malı kapasite kullanımının önceki aya göre yatay seyrederken diğer tüm alt sektörlerin yükseldiği gözlenmektedir. Bununla birlikte dayanıklı tüketim malı kapasite kullanımı haricinde tüm diğer alt sektörler kapasite kullanımı pandemiden önceki seviyelerin üzerinde seyretmektedir.

Reel kesim güveni Eylül'de aylık bazda yüzde 1 arttı.

Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE), mevsimsellikten arındırılmış seride salgın kısıtlamalarına rağmen Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 1 oranında artarak 113,3 seviyesinde gerçekleşti.

Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, mevcut toplam sipariş miktarı, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, sabit sermaye yatırım

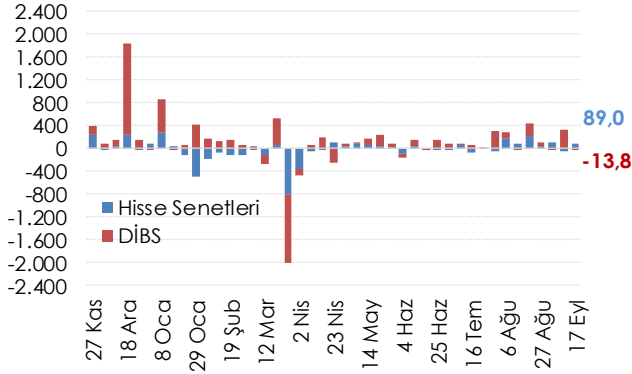

harcaması, mevcut mamul mal stokuna ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, genel gidişat, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, gelecek üç aydaki üretim hacmi ve gelecek üç aydaki toplam istihdama ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkilemiştir.

Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

17 Eylül ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 89 milyon dolar alım ve DİBS piyasasında 13,8 milyon dolar satış gerçekleştirdi. Bununla birlikte yıl başından bu yana hisse senedi piyasasından 1,2 milyar dolar çıkış yaşanırken DİBS piyasasında da 2,5 milyar dolar alım gerçekleşmiş oldu. Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 9,4 milyar dolar DİBS ve 23 milyar dolar hisse senedi bulunmakta.

Yurtdışı Yerleşiklerin Net Portföy Yatırımları, Milyon \$

Döviz Tevdiat Hesapları (DTH) 17 Eylül ile biten haftada bir önceki haftaya göre yaklaşık 904 milyon dolar azalışla 265,2 milyar dolara gerilerken toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 54,3 oldu. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 947 milyon dolar azalırken yurt içi tüzel kişilerde 122 milyon dolar artış gösterdi.

TCMB'nin brüt döviz rezervi 1,8 milyar dolar artışla 81,4 milyar dolara yükselirken altın dahil toplam brüt rezervler 645 milyon dolarlık artışla 120,8 milyar dolar oldu. Net rezervler ise 476 milyon dolar azalışla 28,4 milyar dolar oldu.

Veri Takvimi

29 Eylül 2021	Ekonomik Güven Endeksi
Çarşamba	Bankacılık Aylık Bülten
30 Eylül 2021	Dış Ticaret İstatistikleri
Perşembe	

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2016	2017	2018	2019	2020	Son 3 Veri		
BÜYÜME						20.Ç4	21.Ç1	21.Ç2
GSYH (milyar USD)	863	851	797	761	717	191,5	188,5	188,6
GSYH (milyar TL)	2.627	3.134	3.758	4.320	5.048	1.524	1.389	1.581
Kişi Başına Gelir (USD)	10.964	10.696	9.793	9.208	8.597			
Büyüme Oranı (%)	3,3	7,5	3,0	0,9	1,8	6,2	7,2	21,7
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	-1,1	0,2	3,6	2,4	-5,5	-0,6	1,1	6,9
ENFLASYON (yıllık, %)	2015	2017	2018	2019	2020	Haz.21	Tem.21	Ağu.21
TÜFE	8,8	11,9	20,3	11,8	14,6	17,53	18,95	19,25
Yurt İçi ÜFE	5,7	15,5	33,6	7,4	25,1	42,89	44,92	45,52
İŞGÜCÜ PİYASASI	2016	2017	2018	2019	2020	May.21	Haz.21	Tem.21
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,9	10,9	10,9	13,6	12,7	12,7	10,6	12,0
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,8	52,6	53,1	51,8	49,1	50,5	50,3	51,2
DÖVİZ KURLARI	2016	2017	2018	2019	2020	Haz.21	Tem.21	Ağu.21
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	93,49	86,27	76,36	76,18	62,16	59,69	61,23	62,89
USD/TL	3,54	3,81	5,27	5,95	7,35	8,71	8,50	8,38
EUR/TL	3,70	4,55	6,03	6,66	9,02	10,36	10,09	9,85
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,62	4,18	5,65	6,30	8,18	9,53	9,29	8,56
DIŞ TİCARET (GTS, 12 aylık, milyar USD)	2016	2017	2018	2019	2020	May.21	Haz.21	Tem.21
Dış Ticaret Dengesi	-52,9	-74,2	-54,0	-29,5	-49,9	-47,2	-47,2	-48,6
İhracat	149,2	164,5	177,2	180,8	169,5	193,2	199,5	201,0
İthalat	202,2	238,7	231,2	210,3	219,4	240,4	246,7	249,6
Karşılama Oranı (%)	73,8	68,9	76,6	86,0	77,3	80,4	80,9	80,5
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)	2015	2016	2017	2018	2019	May.21	Haz.21	Tem.21
Cari İşlemler Dengesi	-27,3	-27,0	-40,8	-21,7	6,8	-31,1	-29,1	-27,8
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,6	-3,6	-5,4	-2,9	0,9	-4,3	-4,1	-3,9
Finans Hesabı	6,3	17,5	41,7	-11,6	1,1	12,0	26,2	30,4
Doğrudan Yatırımlar (net)	14,2	10,7	8,3	9,2	6,3	4,1	4,9	5,6
Portföy Yatırımları (net)	-13,9	8,4	24,4	-0,9	-2,8	2,1	6,7	9,2
Diğer Yatırımlar (net)	6,0	-1,6	8,9	-19,9	-2,4	5,8	14,6	15,6
Rezerv Varlıklar (net)	9,2	10,3	-9,1	22,9	-1,6	8,1	8,5	11,0
Net Hata ve Noksan	6,1	5,3	-6,2	10,8	-5,5	8,0	9,9	12,9
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)	2015	2016	2017	2018	2019	Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Harcamalar	506,3	584,1	678,3	830,8	1000,0	663,4	804,4	910,1
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	99,9	90,9	114,5	128,2
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,6	756,8	900,1	572,5	689,9	782,0
Gelirler	482,8	554,1	630,5	758,0	875,3	630,8	726,1	872,6
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,6	621,5	673,9	496,9	581,7	712,8
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,8	-72,8	-124,7	-32,5	-78,3	-37,5
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	8,9	1,1	-24,8	58,3	36,2	90,7
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-0,9	-1,0	-1,5	-2,0	-2,9	-0,6	-1,3	-0,6
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)	2016	2017	2018	2019	2020	Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Merkezi Yönetim								
İç Borç Stoku	468,6	535,4	586,1	755,1	1060,4	1135,4	1152,4	1169,1
Dış Borç Stoku	291,3	341,0	481,0	574,0	751,8	908,5	879,9	872,6
Toplam Borç Stoku	760,0	876,5	1067,1	1329,1	1812,1	2043,9	2032,3	2041,7
Genel Yönetim						20.Ç1	20.Ç2	20.Ç3
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0	1404,2	1555,1	1767,8	2018,4
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,5	28,2	28,2	30,4	32,8	34,8	39,4	42,6
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)	2016	2017	2018	2019	2020	May.21	Haz.21	Tem.21
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.393,1	2.654,4	3.574,6	3.855,2	3.914,9	3.880,7
İhracat Kredileri	115,4	140,7	245,7	274,7	354,5	415,7	423,4	414,6
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	129,5	142,9	178,3	217,3	218,5	212,2
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	52,7	52,0	50,3	52,3	51,6	51,2
SYR (%)	15,6	15,6	17,3	18,4	18,7	17,86	17,75	17,45
TGA (%)	3,1	3,2	3,9	5,4	4,1	3,69	3,66	3,71